

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО

УДК 349.2

А. Г. Бортнікова

здобувач кафедри загальноправових дисциплін
Харківського національного університету внутрішніх справ

ВИМОГИ, ЩО ВИСУВАЮТЬСЯ ДО МЕДІАТОРА, ЯКИЙ ЗАЙМАЄТЬСЯ ВИРІШЕННЯМ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ СПОРІВ

Статтю присвячено аналізу вимог, які висуваються до особи, яка бажає стати медіатором, який займається вирішенням публічно-правових спорів. Розглянуто, особливості вікового цензу, ступеня освіти, професійної підготовки та підстав, при наявності, яких медіатору заборонено займатися медіаційною діяльністю. Сформовано пропозиції з удосконалення теоретичних та практичних засад щодо зазначеної проблеми.

Ключові слова: медіатор, публічно-правовий спір, професійна підготовка, реєстр, медіаційна діяльність.

Постановка проблеми. Одним з ключових завдань медіатора є надання у процедурі медіації рівних можливостей кожній зі сторін публічно-правового спору почути і бути почутою, розпізнати свої власні інтереси і виявити інтереси опонента, щоб рішення, досягнуті у результаті медіації, відбивали справжні інтереси та потреби кожної зі сторін публічно-правового спору і при цьому були реалістичними, здійснюваними і життєздатними. Виходячи з саморегулюючої орієнтації правового регулювання відносин медіації та ознаку професіоналізму медіатора, до особи, яка бажає стати медіатором, висуваються вимоги. Зважаючи на специфіку публічно-правового спору та його особливого учасника, до медіатора, який буде займатися вирішенням публічно-правового спору, повинні висуватися додаткові вимоги.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних та зарубіжних дослідників, які окреслювали окремі аспекти порушеної проблематики, варто вказати таких: Л. І. Бурова, І. Г. Гусєв, Н. М. Грень, О. М. Демидович, С. І. Калашнікова, Т. Є. Крисань, О. Є. Соловйова-Полудніцина, О. В. Тихонова, І. Г. Ясиновський.

Мета статті – дослідити вимоги, які ставляться до особи, яка бажає стати медіатором, який займається вирішенням публічно-правових спорів.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до проектів Законів України «Про медіацію», які були внесені до парламенту, до медіатора висуваються вимоги вікового цензу, наявності ступеня освіти та професійної підготовки, а також вимоги, при наявності яких заборонено особі займатися медіаційною діяльністю.

Почнемо з вікового цензу. Проаналізував законопроекти, вік, з якого особа може претендувати на статус медіатора починається з 18 років, потім іде 21-річний вік і закінчується вибір досягненням особою 25 років. Відразу слід зазначити, що законопроекти, які визначають можливість набуття статусу медіатора з досягненням 18 років, побудовані на кшталт Федерального закону Російської Федерації «Про альтернативні процедури врегулювання спорів за участі посередника (процедура медіації)» № 193 ФЗ від 27 липня 2010 року, ст. 15 та 16 якого передбачають здійснення процедури медіації на непрофесійній основі з 18 років, а на професійній – з 25 років. Так само, як і в українських законопроектах, але з однією відмінністю – з 25 років медіатор має право набуття статусу уповноваженого медіатора, відмінністю якого від звичайного медіатора є наявність повної вищої освіти, проходження атестації та занесення до реєстру уповноважених медіаторів, що засвідчується свідоцтвом встановленого зразка.

Екскурс до вікового цензу медіаторів країн СНД та ближнього зарубіжжя, демонструє вікову градацію, так у Казахстані – непрофесійним медіатором може бути особа, яка досягла 40 років, а професійний медіатор є 25 річна особа, але вона повинна мати вищу освіту та пройти професійне навчання. У Японії медіатору повинно бути від 40 до 70 років.

Вбачається, що медіатором, який займається урегулюванням публічно-правових спорів повинно бути не менше 25 років, адже згідно з Віковою класифікацією Всесвітньої організації охорони здоров'я саме з 25 років починається молодий вік [1], який характеризується розвитком і завершенням тих суспільних процесів, які почалися у попередньому віці. Відбувається подальше удосконалення у галузі трудової діяльності, досягнення певного позитивного результату у професійному і кар'єрному становищі. У 25 років у людини з'являється життєвий та професійний досвід, мудрість, які дають можливість уже приймати виважені справедливі та неупереджені рішення.

Ступень освіти. Згідно з ч. 1 ст. 16 проекту Закону України «Про медіацію» № 3665 від 17 грудня 2015 року медіатором може бути фізична особа, яка має вищу або професійно-технічну освіту. З огляду на визначення, зазначені у профільних законах (п. 5 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01 липня 2014 року, ч. 1 ст. 3 Закону України «Про професійно-технічну освіту» № 103/98-ВР від 10 лютого 1994 року), вбачається принципова відмінність, зміст якої полягає у наявності в осіб з вищою освітою способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, саме завдяки якій медіатор, оволодівши медіаційними знаннями та техніками, має змогу їх використовувати на практиці крізь призму своєї нейтральності. Тип паче, що специфіка публічно-правових відносин потребує спеціальних знань від медіатора. Звідси прослідковується необхідність дослідження питання щодо спеціальності вищої освіти, якою повинен володіти медіатор, який займається урегулюванням публічно-правових спорів.

Загалом, у літературі та практичній діяльності склалося бачення, що для медіатора ліпше мати на вибір юридичну, психологічну чи педагогічну вищу освіту. Утім, І. Г. Гусев зазначає, що однією із перепон у процесі засвоєння медіаційних компетенцій є незбіг професійних «точок зору»

на конфлікт та способи його розв'язання у медіації та інших допоміжних практиках [2, с. 20].

Утім, попри наявні недоліки спеціальностей, медіатор повинен володіти, як психологічними знаннями та навичками, за допомогою яких він будує діалог між сторонами публічно-правового спору та з'ясовує інтереси, які стоять за позиціями сторін, так і педагогічним ремеслом, завдяки якому він навчає сторони процесу знаходження консенсусу. І нарешті юридичні знання допомагають медіатору, який займається вирішенням публічно-правового спору, визначити медіабельність публічно-правового спору, організувати процедуру медіації та належним чином завершити її шляхом оформлення медіаційної угоди, оцінюючи правомірність дій та пропозицій сторін медіації на предмет відповідності закону. Але, якщо перші два види знань медіатор може отримати під час професійної підготовки, то юридичні знання можна отримати лише шляхом здобуття юридичної освіти. З урахуванням специфіки публічно-правових відносин, та необхідності оформлення медіаційної угоди у рамках дискреційних повноважень суб'єкта владних повноважень, наявність юридичної освіти для медіатора, який займається вирішенням публічно-правового спору є необхідною.

Професійна підготовка. Про необхідність спеціальної підготовки медіаторів йдеться у п. 16 Директиви 2008/52/ЄС від 23 травня 2008 року, згідно з яким для забезпечення взаємної довіри у питаннях конфіденційності, дії строків давності, а також визнання і виконання угод, досягнутих у результаті проведення медіації, держави-члени повинні будь-яким чином, який вони вважають відповідним, заохочувати навчання медіаторів та сприяти введенню ефективних механізмів контролю якості щодо надання послуг медіації [3]. Пункт 1.1. Європейського кодексу поведінки для медіаторів, зобов'язує медіаторів бути компетентними та добре обізнаними з процедурою медіації [4].

Аналіз наукової літератури, законодавства зарубіжних країн та проектів Законів України «Про медіацію» показав, що професійна підготовка медіаторів має містити теоретичне та практичне навчання. Проводити навчання медіаторів можуть фізичні та юридичні особи будь-якої форми власності та організаційно-правової форми, у тому числі навчальні заклади, які проводять професійне навчання медіаторів і видають сертифікати. Зважаючи на домінуван-

ня в Україні саморегулюючого механізму правового регулювання відносин медіації, спеціальна підготовка медіаторів здійснюється фізичними та юридичними особами, програми яких були акредитовані об'єднаннями медіаторів, наголошується у проекті Закону України «Про медіацію» № 3665 від 17 грудня 2015 року. Наразі, на території України діє декілька організацій, які займаються навчанням медіаторів, кожна з яких має свою програму навчання.

Вітчизняні законопроекти про медіацію по-різному визначали кількість навчальних годин, необхідних для здобуття медитативних знань та навичок. Починаючи зі спільних 40 годин та закінчуючи не менш як 120 академічними годинами теоретичного та практичного навчання, останнє з яких повинно складати не менш як 60 академічних годин. Проте, прийнятий у першому читанні законопроект говорить про 90 академічних годин початкового навчання, у тому числі не менше 45 академічних годин навчання практичним навичкам. У п. 4 Кодексу етики медіатора Українського Центру Медіації зазначається, що мінімальний обсяг навчання повинен складати 40 астрономічних годин, з яких 60% часу повинно складати практичні заняття, спрямовані на відпрацювання навичок медіатора [5]. А у п. 3.2. Статуту Громадянської організації «Національна Асоціація Медіаторів України» записано, що її членами можуть бути особи, які пройшли спеціальне навчання у сфері медіації не менше 40 годин в Україні або за її межами [6, с. 7]. Отже, на сьогодні в Україні через відсутність спеціального закону про медіацію для здобуття статусу медіатора, який пройшов професійне навчання достатньо 40 годин.

Наприклад, у Білорусії загальна кількість навчальних годин освітньої програми навчальних курсів у сфері медіації визначається установами і має становити для фізичних осіб, які мають вищу юридичну освіту, – не менше 140 навчальних годин, а які мають іншу вищу освіту, – не менше 170 навчальних годин [7]. У Казахстані затверджені освітні програми у галузі професійної медіації: «Загальний курс медіації» – 48 годин, дає право займатися медіацією на професійній основі; «Спеціалізований курс медіації» – 50 годин, дає право працювати медіатором широкого профілю. І медіатор, який опанував усі три степені, включаючи «Курс підготовки тренерів медіації» – 32 години, може викладати як тренер медіації [8].

Російська Федерація пішла по дорозі надання організаціям ліцензій на здійснення навчання медіаторів, які уже самостійно розробляють програми підготовки.

Організації, що здійснюють спеціальну підготовку з медіації, повинні забезпечувати як підготовку на базовому рівні, так і підвищення кваліфікації медіаторів, метою якого є проведення процедур медіації в ефективний, неупереджений та компетентний спосіб щодо сторін. Так, Український Центр Медіації за підтримки німецько-українського партнерського проекту представляє On-line симулятор для відпрацювання навичок медіатора, який дозволяє перевірити і «прокачати» медіаційні навички та розвинути компетенції медіатора, а також визначити зони розвитку.

Загалом, організації, які займаються підготовкою медіаторів на своїх сайтах розмішують детальну інформацію про програму підготовки. Так, Український центр медіації пропонує курс «Базові навички медіатора», який складається з 2 модулів по 3 дні, програма якого спрямована на відпрацювання учасниками навичок ефективного медіатора. Після проходження двох модулів учасники отримають сертифікат Українського Центру Медіації та Києво-Могилянської Бізнес Школи про закінчення базового курсу, який дає право на самостійне проведення медіацій та участі у спеціальних курсах «Особливості проведення медіації сімейних спорів» та «Мистецтво медіації». Також, Український центр медіації пропонує підготовку за програмами: «Бізнес-медіатор» (Wirtschaftsmediator/in (ІНК)), Сімейна медіація, Організаційна медіація та розвиток компетенцій співробітництва для менеджерів, Переговори за інтересами (Гарвардська переговорна модель у дії), Емоційна компетентність менеджера, Прямі консультації з дітьми у сімейній медіації.

Наприклад, у Російській Федерації Федеральна державна бюджетна освітня установа додаткової професійної освіти проводить підвищення кваліфікації та професійну перепідготовку з питань застосування процедури медіації на підставі ліцензії на право ведення освітньої діяльності (реєстраційний № 1890 від 27 вересня 2011 року, яка видана Федеральною службою з нагляду у сфері освіти і науки). Навчання медіації проходить за стандартною, затвердженою програмою з видачею посвідчення про підвищення кваліфікації державного вишу або диплома про професійну перепідготовку (у

залежності від обраного формату навчання медіації). На базі цього закладу можна пройти програми: «Медіація. Базовий курс» 120 ак. годин, «Медіація. Особливості застосування медіації» 312 ак. годин, «Медіація. Курс підготовки тренерів медіації» 576 ак. годин [9].

Сьогодні в Україні підготовкою медіаторів займаються організації будь-якої форми власності та організаційно-правової форми, програми підготовки якої затверджуються самими ж організаціями, що свідчить про нерозвиненість інституту медіації у країні, на відміну від рівня розвитку професійної підготовки медіаторів країн Європейського союзу, який є у вищих навчальних закладах окремої спеціальності «Розв'язання конфліктів», а також цілої системи професійного становлення медіатора з розв'язання конфліктів, яке відбувається у декілька етапів і може реалізовуватися на різних рівнях системи освіти [10, с. 40-41].

Що стосується підготовки медіаторів, які будуть спеціалізуватися на вирішенні публічно-правових спорів, то видається доречним запровадження проходження претендентом на здобуття статусу медіатора, який займається вирішенням публічно-правових спорів, програм підготовки «Базовий курс медіації» та курсу «Медіація як спосіб вирішення публічно-правового спору», після кожного з яких проходить стажування. Загалом, слушним є введення для медіаторів, які працюють з правовими конфліктами/спорами «Спеціалізованого курсу медіації», у рамках якого надаються поглиблені знання. Наприклад, Українська Академія Медіації пропонує у рамках українсько-німецького пілотного проекту «Правник-медіатор» 2016–2017 «Спеціалізований Базовий курс «Медіація» для правників» (складається з 4-х модулів та становить загалом 90 годин (теоретичних і практичних) занять; кожен модуль включає три повних робочих дні (всього 12 днів з 9:00 до 18:00), який покликаний здобуттям навичок медіатора, підвищити кваліфікацію правника, яка надасть можливість краще сприяти взаєморозумінню та конструктивній взаємодії між сторонами конфлікту/спору; виробить вміння виявляти потреби та інтереси сторін конфлікту, клієнтів; сприяє вдосконаленню навичок формулювання питань, активного слухання; викличе довіру та добру репутацію.

Підстави, наявність яких перешкоджає медіаційній діяльності. У ч. 2 ст. 16 проекту Закону України «Про медіацію» № 3665 від 17 грудня

2015 року визначено підстави, при наявності, яких особа не може бути медіатором: 1) визнана судом обмежено дієздатною або недієздатною; 2) яка має не погашену або не зняту у встановленому законом порядку судимість; 3) звільнена з посади судді, прокурора, слідчого, з державної служби або зі служби в органах місцевого самоврядування за порушення присяги, вчинення корупційного правопорушення; 4) яка перебуває на державній службі; 5) яку було виключено з реєстру медіаторів відповідно до статті 20 цього Закону – до спливу трирічного строку.

Якщо з першими двома позиціями все зрозуміло, то з іншими слід розібратися. Із залишених підстав впливає, що медіатором може бути суддя, прокурор, слідчий, представник державної служби або служби в органах місцевого самоврядування, який припинив державну службу відповідно до ст. 83 Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10 грудня 2015 року. Але не може бути, якщо підставою припинення державної служби було порушення присяги, вчинення корупційного правопорушення, адже репутація для медіатора – основа його професійної діяльності.

Що стосується положення п.п. 1, 2, 5 ч. 1 ст. 84 цього ж Закону як підстав для припинення державної служби у зв'язку із втратою права на державну службу або його обмеженням, то на медіатора ці пункти не розповсюджуються. Оскільки, припинення громадянства України або виїзд на постійне проживання за межі України та набуття громадянства іншої держави ніяким чином не звужує зміст професійної діяльності медіатора, та не впливає на його нейтральність та незалежність, тип більше, що медіаційна практика не знає вимог, які б ставилися до громадянства або місця проживання медіатора. Навіть, у п. 3.2. Статуту Громадянської організації «Національна Асоціація Медіаторів України» записано, що її членами можуть бути дієздатні фізичні особи незалежно від громадянства і місця проживання [6, с. 6].

Стосовно наявності відносин прямої підпорядкованості близьких осіб, то відповідно до принципу незалежності медіатора, він не залежить від сторін медіації, державних органів, інших юридичних і фізичних осіб. Утім, медіатор повинен повідомити сторони медіації про конфлікт інтересів або інші обставини, що унеможливають його участь у медіації (наприклад, стороною медіації є близький родич медіато-

ра) про що, на жаль, нічого не сказано у проекті Закону України «Про медіацію» № 3665 від 17 грудня 2015 року, а раніше вказувалось у правах та обов'язках медіатора та сторін медіації. Однак, це положення міститься у Кодексі етики медіатора, тому позиція розробників законопроекту є виваженою, оскільки відносини медіації не повинні бути зарегульовані.

Положення щодо заборони діючому державному службовцю бути медіатором у зв'язку із втратою суддею статусу державного службовця, після прийняття Закону про державну службу у 2015 році, надає останньому можливість поєднувати роботу судді та медіатора. Однак, зважаючи на наведені вище обставини, для урегулювання публічно-правових спорів поєднання діючого судді та медіатора в одній особі неприпустиме.

Гарантією добросовісності та професіоналізму медіатора виступає норма, яка передбачає можливість виключення з реєстру медіаторів на три роки, у разі завдання матеріальної та/або моральної шкоди незаконними діями або бездіяльністю медіатора. Відбувається це шляхом звернення зі скаргою до організації, що забезпечує проведення медіації, до об'єднання медіаторів або до суду за захистом своїх законних прав та інтересів, на підставі розгляду якої виноситься рішення про виключення з реєстру медіаторів.

Отримавши документ, який підтверджує успішне закінчення курсів підготовки медіаторів, особа, яка бажає займатися медіаційною діяльністю, повинна пройти перевірку відповідності щодо статусу медіатора, після чого заноситься до реєстру медіаторів.

На сьогодні офіційно діє Реєстр медіаторів Київської торгово-промислової палати, до якого включені 18 фахівців, які пройшли підготовку за напрямом «медіація», «бізнес-медіація» в Україні та за кордоном та мають досвід проведення процедури медіації у різних сферах. Також на сайті Громадянської організації «Національна асоціація медіаторів України» наведений перелік членів Асоціації, до якого входять 110 медіаторів.

Нинішній список медіаторів Громадянської організації «Національна асоціація медіаторів України» побудований на основі членства, яке є оплатним (розмір вступного членського внеску дорівнює 400,00 грн., щорічного членського внеску – 300,00 грн.). Процедура перевірки кандидата на відповідність вимогам

членства в Асоціації може бути взята за основу перевірки відповідності щодо статусу медіатора, після чого медіатор буде вноситься до реєстру медіаторів.

Перевірка відповідності щодо статусу медіатора проводиться за критеріями: 1) досягнення 25 років; 2) наявність вищої освіти; 3) отримання документу про закінчення курсів професійної підготовки медіаторів; 4) відсутність підстав, наявність яких перешкоджає медіаційній діяльності.

За зразком процедури прийняття у члени Асоціації, яке здійснюється на підставі поданої заяви, яка розглядається Правлінням Асоціації на протязі одного місяця, пропонується у такій же послідовності побудувати порядок внесення до загального реєстру медіаторів України. Доречним видається автоматичне становлення членом Асоціації з моменту прийняття рішення про занесення медіатора до загального реєстру медіаторів України. Тому залишення членських внесків є виправданим, тим більше, що їх розміри непомірно малі, навіть з розміром внеску адвоката на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування, яке у 2017 році складає 1 600,00 грн. [11]. Крім того, місія Асоціації направлена на створення фахівцями сприятливих умов для становлення, використання та поширення медіації в Україні, як інноваційного підходу до вирішення конфліктів у різних сферах життя, а отже членство в Асоціації тільки розширює права медіатора.

Висновки та пропозиції. З огляду на зазначене, медіатором, який займається вирішенням публічно-правових спорів, може бути особа, яка: 1) досягла 25 років; 2) має диплом про здобуття вищої юридичної освіти; 3) отримала документ про закінчення курсів професійної підготовки медіаторів «Базового курсу медіації» та курсу «Медіація як спосіб вирішення публічно-правового спору»; 4) успішно пройшла перевірку на наявність підстав, які перешкоджають медіаційній діяльності: а) має повну цивільну дієздатність; б) відсутність судимості або судимість погашена чи знята у встановленому законом порядку; в) не є діючим суддею; г) відсутній факт перебування на державній службі; д) відсутність правопорушень, які були підставою вилучення з реєстру медіаторів; 5) занесена до загального реєстру медіаторів України та є членом Громадянської організації «Національна Асоціація Медіаторів України».

Утім, кожна з вимог, яка висувається до медіатора потребує постійного удосконалення, адже

медіація як спосіб вирішення публічно-правового спору тільки зароджується. Сьогодні в Україні медіаторів, які спеціалізуються на вирішенні публічно-правових спорів практично не існує. Навіть осіб, які займаються вирішенням публічно-правових спорів, важко назвати професійними медіаторами, адже наразі в Україні відсутній механізм підготовки медіаторів за спеціальністю «Медіація як спосіб вирішення публічно-правового спору».

Список використаної літератури:

1. ВООЗ офіційно продовжила молодість. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukr.segodnya.ua/life/health/vooz-oficialno-prodlila-molodost-642767.html>.
2. Гусев І. Г. До проблеми особистісно орієнтованої підготовки медіаторів / І. Г. Гусев // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – № 7(38). – 2015. – С. 18-22.
3. Директива № 2008/52/ЄС Європейського парламенту і Ради про деякі аспекти посередництва (медіації) у цивільних та комерційних справах № 2008/52/ЄС від 21 травня 2008 року // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_a95.
4. Європейський кодекс поведінки для медіаторів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bgarf.ru/science/baltic-center-of-mediation-and-conflictology/normativno-pravovye-dokumenty/evro-kodeks.pdf>.
5. Кодекс етики медіатора // Український Центр медіації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrmediation.com.ua/ua/pro-tsentr/kodeks-etyky-mediatora/2-kodeks-etyky-mediatora>.
6. Статут Громадянської організації «Національна Асоціація Медіаторів України», затверджено Рішенням установчих зборів засновників Громадянської організації «Національна Асоціація Медіаторів України» від 20 серпня 2014 року, протокол №1/2014. – С. 22. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://namu.com.ua/wp-content/uploads/2015/01/statut.pdf>.
7. Про деякі питання підготовки в сфері медіації : Постанова Міністра Юстиції Республіки Білорусь № 12 від 17 січня 2014 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mediacia.by/o-nekotoryh-voprosah-podgotovki-v-sfere-mediacii>.
8. Правила проходження навчання за програмою підготовки медіаторів, затверджені Постановою Уряду Республіки Казахстан № 770 від 3 липня 2011 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/P1100000770>.
9. Демидович О. М. Професійна підготовка фахівців з медіації в університетах Іспанії : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. М. Демидович ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». – Київ : [б. в.], 2011. – С. 192.
10. «Спеціалізований Базовий курс «Медіація» для правників», у рамках українського-німецького пілотного проекту «Правник-медіатор» // Українська Академія Медіації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mediation.ua/wp-content/uploads/2017/03/buklet-dlya-sajta.pdf>.
11. Питання сплати щорічного внеску на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування у 2017 році : Рішення Ради адвокатів України № 291 від 16 грудня 2016 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/rishennya/2016-12-15-r-shennya-rau-291_586639556ea29.pdf.

Бортникова А. Г. Требования, предъявляемые к медиаторам, занимающимся решением публично-правовых споров

Статья посвящена анализу требований, предъявляемых к лицу, желающему стать медиатором, который занимается решением публично-правовых споров. Рассмотрены, особенности возрастного ценза, уровни образования, профессиональной подготовки и оснований, при наличии, которых медиатору запрещено заниматься медиационной деятельностью. Сформулированы предложения по совершенствованию теоретических и практических основ по указанной проблеме.

Ключевые слова: медиатор, публично-правовой спор, профессиональная подготовка, реестр, медиационная деятельность.

Bortnikova A. G. Requirements to mediators involved in the decision of a public-law disputes

This article analyzes the requirements that apply to the person who wants to become a mediator who deals with public-law disputes. Considered the peculiarities of age qualification, degree of education, professional training and grounds, in the presence of which the mediator is prohibited from engaging in mediation activities. The proposals on the improvement of theoretical and practical principles concerning the mentioned problem are formed.

Key words: mediator, a public-law dispute, training, registry, mediation activities.